

## Avaleht>Teie õigused>Kuriteoohvrid>Hüvitamine>Kahju sissenõudmine kuriteo toimepanijalt Kahju sissenõudmine kuriteo toimepanijalt

Taani

**Kuidas nõuda kohtumenetluse (kriminaalmenetluse) käigus kuriteo toimepanijalt kahju sisse või nõuda temalt muud moodi hüvitamist/heaostamist ning kellele tuleks selline nõue adresseerida?**

Taotleja hüvitisnõude võib lisada kohtus läbi viidava kriminaalmenetluse käigus. Sellisel juhul võib kohtunik nõude läbi vaadata või keelduda selle läbivaatamisest. See sõltub sellest, kas kuriteo toimepanija vaidlustab nõude ning kas on olemas nõuet ja selle summat tõendavad dokumendid. Nõue kuriteo toimepanija vastu tuleb esitada kohtule kirjalikult või suuliselt, et kuriteo toimepanijal oleks võimalus sellele vastata. Seda saab teha kohtuistungil isiklikult osaledes või esindaja (tavaliselt kohtumenetluses abistava advokaadi) kaudu.

Nõude võib esitada ka politseile, kes lisab selle kohtumenetluse toimikusse.

Isegi kui kohus on nõuet kriminaalmenetluses arutanud, võib taotleja taotluse ikkagi esitada ka *Erstatningsnævnetile*. See on asjakohane eelkõige siis, kui kuriteo toimepanija ei maksa kohtuotsuse kohast hüvitist.

**Millises kriminaalmenetluse etapis peaksin ma oma nõude esitama?**

Hüvitisnõude võib esitada juba politseis esimese vestluse ajal, kuid hiljemalt tuleks see esitada põhikohtuistungi toimumise ajal.

**Mida võin ma oma nõudes taotleda ja kuidas nõue vormistada (kas tuleb märkida kogusumma ja/või täpsustada konkreetne kahju, saamata jäänud tulud ja intressid)?**

Kui olete kannatanud kuriteo toimepanija süül kahju, võite nõuda selle kahju hüvitamist. Taani vastutust ja hüvitamist käsitlevas seaduses on muu hulgas sätestatud kahju erinevad liigid, mille hüvitamist võib nõude esitaja nõuda.

Need on järgmised:

- ravikulud;
- saamata jäänud sissetulek;
- valu ja kannatused;
- püsiv tervisekahjustus;
- töövõime kaotus;
- leibkonna peamise palgasaaja kaotus;
- matusekulud;
- õigusvastaselt tekitatud kahju;
- ränk rikkumine;
- varaline kahju;
- rahaline kahju.

**Kas selliste nõuete esitamiseks on olemas erivormid?**

Kasutada saab *Erstatningsnævneti* taotlusvormi. Amet soovib taotlejatel kasutada taotlusvormi, kuid see ei ole kohustuslik.

**Millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?**

See sõltub sellest, mille eest te hüvitist taotlete. Kahju peab olema usutav ning mõnel juhul tuleb esitada dokumendid, mis tõendavad kahju tegelikku suurus. Dokumentideks võivad olla näiteks kuludokumendid, mis tõendavad kuriteo tagajärjel kantud kahju. Lisaks kasutatakse vigastuse ulatuse kindlaksmääramiseks sageli ravidokumente ja haiguslugu. Seoses saamata jäänud sissetuleku ja töövõime kaotusega peaks taotleja esitama dokumendid, mis tõendavad tema sissetulekut enne ja pärast vigastust, näiteks palgatõendid, majandusaasta aruanded ja vajaduse korral tööandja tõend. Kui kohus leiab, et nõue ei ole dokumentidega piisavalt tõendatud ja teo toimepanija vaidlustab hüvitise maksmise, on oht, et kohus ei aruta kahju hüvitamise nõuet kriminaalmenetluses.

**Kas mul tuleb nõude esitamise korral tasuda kohtu- või muud kulud?**

Ei. Kui nõue esitatakse seoses kriminaalasjaga, siis ei pea nõude esitaja kulusid tasuma.

**Kas mul on võimalik saada enne kohtumenetlust ja/või selle ajal õigusabi? Kas mul on võimalik saada õigusabi ka juhul, kui ma ei ela riigis, kus kohtumenetlus toimub?**

Jah. Nõude esitajana on teil võimalik paluda teataval tingimustel, et kohus määraks teile kohtumenetluses advokaadi, kes esindab teid tasuta.

**Millisel juhul võib kriminaalkohus minu nõude kuriteo toimepanija vastu tagasi lükata või selle üle otsustamisest keelduda?**

Kohus võib kriminaalmenetluse jooksul igal ajal keelduda tsiviilhagi arutamise jätkamisest, kui ta leiab, et selle arutamine kriminaalmenetluse raames ei ole võimalik, ilma et sellega kaasneks suuri probleeme.

Kui kohus leiab, et nõude toetuseks esitatud teave on puudulik või et kuriteos süüdi- või õigeksmõistev otsus ei toeta nõuet, siis hüvitisnõuet ei arutata.

**Kas ma saan sellise otsuse edasi kaevata või kas mul on muid võimalusi nõuda kahju hüvitamist/heaostamist?**

Kohtu otsust mitte arutada kahju hüvitamise nõuet kriminaalmenetluse raames ei saa edasi kaevata.

Selle asemel peab nõude esitaja esitama hüvitisnõude tsiviilkohtumenetluses või *Erstatningsnævnetile*.

**Juhul kui kohus mõistab mulle välja kahjuhüvitise, siis kuidas saan ma tagada, et kohtuotsus pööratakse kuriteo toimepanija vastu täitmisele, ja millist abi võin ma selle tagamiseks saada?**

Võite esmalt ühendust võtta kuriteo toimepanijaga, kes võib kohe hüvitise välja maksta. Nii tehes saate hüvitise kiiresti kätte ja asja lahendatud.

Kui kuriteo toimepanija ei maksa vabatahtlikult või kui on rohkem hüvitisnõudeid, mille lahendamiseks on vaja pikemat menetlust, võite esitada oma nõuded *Erstatningsnævnetile*.

Selguse huvides tuleb märkida, et te ei pea enne *Erstatningsnævnetile* taotluse esitamist püüdma esmalt saada hüvitist kuriteo toimepanijalt.

*Erstatningsnævnet* esitab seejärel kuriteo toimepanija vastu tagasinõude.

Viimati uuendatud: 05/05/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.